

hkf

D E S E M B R E 1 9 3 3

LA FALÇ

B U T L L E T Í M E N S U A L

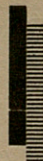
Companyia General d'Essències i Drogues, S. A.

*Essències,
Drogues,
Papers*

*i tota mena de pro-
ductes propis per a la
indústria de dolços,
caramels, xocolates,
bombons, gasoses i
altres relacionades
amb les indústries de-
rivades del sucre.*

Productes "SANDÉ"

Oficines: Corts Catalanes, 530
Magatzem: Villarroel, núm. 104
B A R C E L O N A

Hotel Lloret

RESTAURANT

Rambla Canaletes, 5 - Telèfon 11515
(Plaça Catalunya)

B A R C E L O N A

Apats a 4'50 i 6 ptes.

Saló per a Banquets

Confortables Habitacions amb aigua corrent,
Telèfons, Calefacció, Banys, etc.

Garatge ~ Pensió des de 12'50 ptes.

JOIES, RELLOTGES
i
OBJECTES PER A REGAL

— DE —

F. DEMESTRE

Avinyó, 28 bis, davant el Borsí

*Construcció, reforma i reparació de tota mena
de joies i rellotges*

Descomptes als socis de LA FALÇ

FONTBERNAT

Enginyer luminotècnic

Instal·lacions elèctriques

Il·luminació - Força

Rosselló, 312-BARCELONA-Tel.16981

ABRICS

La millor col·lecció

Abric Reclam	a	75 Ptes.
Abric Superior	a	100 »
Abric Fantasia	a	125 »
Abric Austràlia	a	150 »
Abric Esport «Cutting»	a	175 »

F. VEHILS i VIDAL

7, Plaça Universitat, 7

*Per Torrons, Neules i Dolços
de qualitat,*

la

Casa Vives

us servirà millor

FORN I PASTISSERIA

Carrer de Sans, 74 - Telèfon 33664

BUTLLETÍ DE LA FALC

Núm. 10

DESEMBRE de 1933

Rambla de les Flors, 30 - BARCELONA - Telèfon 25449

MALGRAT que LA FALC hagi marxat de la disciplina d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'actualitat política ens mena a parlar d'aquest partit. Avui per avui continua recolzant-se en un nombre considerable de vots, i detenta el regíme de totes les nostres corporacions públiques en nom d'uns principis de nacionalisme i d'esquerrisme, als quals hem vingut prestant repetidament la nostra adhesió.

Però del darrer contacte d'Esquerra Republicana amb el cos electoral se'n desprenen fets i situacions molt interessants des del nostre punt de vista.

Ens sentim en aquests moments amb la tranquil·litat d'esperit que ens dona haver-nos rebelat a temps d'una disciplina política que, tal com es desenvolupava, anava dreturament al fracàs i al descrèdit, i de la qual nosaltres havíem donat també repetidament la veu d'alerta.

Davant de la desfeta electoral d'E. R. a la major part de les circumscripcions de Catalunya, ens trobem en indiscutibles condicions per jutjar serenament i per acusar severament aquest partit, d'haver possibilitat amb el seu bizantinisme i irresponsabilitat la victòria de les dretes, lamentable, tant per la seva pròpia significació, com perquè ve a cloure un període que potser encara s'hauria estat a temps de rectificar en profit de l'ideari esquerrista i de l'ideari nacionalista, íntimament lligat amb aquell.

Dels fracasos de l'Esquerra, de la manca de visió, d'actuació, i de penetració política entre els seus elements, n'ha pervingut una realitat que ens atueix a tots. No dubtem que davant els perills que hom pressent per a l'Estatut, E. R. de C. apellarà a tots els catalans i sabrà trobar aquell to patètic prou impressionant per a fer sentir a tothom la realitat de tals perills, i així mateix no dubtem que cap nucli polític català no es negarà d'assistir amb el seu ajut al Govern de la Generalitat, en aquest cas.

Per això creiem que la necessitat d'aquest acoblament de tots els catalans al volt del Govern de la Generalitat, exercit per l'Esquerra, ja representa per si sol una greu responsabilitat per aquest partit. Aquesta apel·lació, en el cas de produir-se, imposa per al partit governant més sacrificis que a la resta de partits oposicionistes; imposa que la Generalitat no estigui a mercé

d'un partit ni, molt menys, d'un sector d'ell, com ha succeït fins ara; imposa que la Presidència de la Generalitat resti al marge no sols de les lluites entre els diversos sectors de l'Esquerra, sinó també al marge de les lluites i dels atacs entre els partits.

Prou mal ens n'ha pervingut ja, perquè continuem amb aquests errors!

S'ha clos també a Espanya un període polític excepcional i favorabilíssim per a Catalunya, que no ha estat aprofitat amb la intensitat i la urgència que reclamava l'interès nacional. Entrarem ara, en el cas millor, en una fase que no és nova en la política catalana: la d'haver de sostenir una lluita per mantenir uns drets mínims reconeguts. Concretament: anem a passar, de cara a Madrid, a la defensiva.

Com a conseqüència tenim dret a esperar del Govern de la Generalitat una política nacional que prepari els catalans a noves lluites per les llibertats de Catalunya. Res d'actituds aparatoses i de manifestacions espectaculars, extemporànies i gratuïtes.

LA FALÇ, afortunadament, és fora d'Esquerra Republicana de Catalunya, puix que de no haver-ne sortit en els moments d'eufòria, avui, tot i reconeixent els fonamentals errors polítics dels seus dirigents, després de la desfeta electoral no gosaria fer-ho. I diem afortunadament, perquè és situada excepcionalment i en l'immillorable dret per demanar i per exigir a aquest partit i els seus homes una rectificació de conducta i una contenció en les pròpies manifestacions i procediments, d'acord amb la passada lliçó electoral.

Que sàpiga Esquerra Republicana que així com la majoria sortida de les candidatures de Lliga Catalana no representa la majoria dels votants, tampoc E. R. de C. no representa tots els esquerrans nacionalistes, els quals se'n senten allunyats precisament per aquesta persistència en l'error, que ha acabat per esdevenir fatals als interessos polítics comuns.

Copiem de «Ressorgiment», revista mensual editada a Buenos Aires, el següent article aparegut en el número 207, corresponent al mes d'octubre d'enguany.

Forces disperses

MALAURADAMENT la majoria d'aquells qui no temen a ostentar llur ideologia patriòtica integral, els veritables catalans nacionals, els qui creuen que solament la separació podrà resoldre el plet polític que Catalunya sosté amb Espanya, no poden sostreure's als personalismes quan formen part d'alguna organització de patriotes. Veieu sinó dintre el moviment

de reivindicació catalana els diferents grups i grupets, organitzacions i partidets que fan la viu-viu entre el complex de la política de la nostra terra i que no tenen altra finalitat immediata, segons sembla, que escometre's entre ells per disputar-se un contingut més o menys dens de catalanitat i de sacrifici per la causa i, tots plegats, donar l'espectacle d'unes dissensions i d'uns temperaments rebels a tota disciplina patriòtica que no sigui aquella de la respectiva cleda.

Ens mou a escriure aquest petit comentari l'escissió que suara acaba de produir-se en la sina del partit hegemònic català l'Esquerra Republicana, amb la sortida de la Joventut Nacionalista «La Falç», institució de patriotes cent per cent que tanta i tan bona actuació ha tingut a la nostra terra, des de fa llargs anys, i que constituïa, dintre l'Esquerra, una fermança, la més important, potser, de patriotisme i abnegació per la causa de la llibertat nacional de Catalunya. No sabem els motius pels quals «La Falç» s'ha separat de la disciplina política del partit governamental català. Temem que sigui per disparitat ideològica; per entendre que el Govern de la Generalitat practica una política massa acostada a Madrid i, per consegüent, massa fora dels imperatius nacionalistes. Sigui pel que sigui, és de lamentar aquesta nova disgregació si amb ella no es va d'immediat a donar força o a incrementar una organització nacional seriosa que aplegui els diferents grups i grupets amb què està dividit el separatisme català.

Fa pena veure com enlairant una mateixa bandera separatista, hom no pugui constituir un sol partit o organització nacional amb les següents forces que actualment actuen disperses, cadascú per ell: «Estat Català», Partit Proletari»; «Nosaltres Sols»; «Partit Nacionalista Català»; «Unió Democràtica de Catalunya»; «Palestra», i, ara, Joventut Nacionalista «La Falç». Potser ens en deixem alguna.

Aquesta disgregació actual fa un mal incalculable a la causa que tots plegats diuen defensar. Davant l'enemic comú donem la impressió deplorable que no ens sabem entendre i que, per consegüent, els nostres anhels i els nostres clams d'alliberació no constitueixen cap perill per a la «integritat de la pàtria» d'ells. Davant els propis catalans mostrem els nostres afers i les nostres dissensions personalistes, com un joc de criatures. D'ací que hi hagi multitud de patriotes que del separatisme o, potser, millor dit, de l'ideal d'independència catalana són fervents i convençuts adoradors, allunyats d'aqueixes organitzacions, partits i partidets, grups i grupets, que en comptes d'eixamplar l'àrea del nostre ideal alliberador el que fan amb llur actitud aïlladora és minimitzar-lo i empobrir-lo. Coneixem molts homes il·lustres dintre el nacionalisme català, separatistes convençuts, que no figuren a cap d'aqueixes organitzacions fragmentàries que dirigeixen figures de tercer i quart ordre. No cal pas citar noms. Aquell que sigui nacionalista,

de trenta anys en amunt, els recordarà perfectament i no li caldrà fer gaire memòria per a trobar-ne mitja dotzena. ¿Per què no actuen aquests homes d'història immaculada i de tremp fet a totes les proves i a tota ingratitude? Senzillament, perquè no veuen la possibilitat de fer feina profitosa; perquè amb les forces fragmentades hom no pot anar enlloc. El dia que es vegi una organització seriosa unida, aquell dia, n'estem segurs, sortiran de casa seva aquests homes, reserves de l'ideal alliberador, per a donar, amb llur prestigi i llur experiència i fortitud ideològica, la força de què està avui mancat el nacionalisme català.

H. NADAL I MALLOL

* * *

Recollim aquest comentari de «Ressorgiment» en atenció a la bona fe i a la immillorable voluntat dels homes que inspiren aquest òrgan d'expressió catalana en terres americanes.

«Ressorgiment» començà a publicar-se l'agost de l'any 1916; des del primer número publicà i adoptà les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans, i ha sortit sempre amb una correcció tipogràfica i amb un contingut gràfic i literari que és un honorable exemple en les publicacions catalanes.

H. Nadal i Mallol patriota benemèrit, el qual és l'ànima d'aquesta revista, i que ha fet allusió a la sortida de LA FALÇ d'Esquerra Republicana en el precedent article, evidentment no té referències exactes de les causes que la motivaren.

El comentarista ignora el procés que precedí la nostra defecció. De no ésser així, no hauria escrit la seva temença que el nostre gest fos per disparitat ideològica, puix que fou per qüestió d'honestedat; ni per entendre que el Govern de la Generalitat practiqués una política massa acostada a Madrid i, per consegüent, massa fora dels imperatius nacionalistes, pel fet que la tal política no ha existit, al menys d'una manera coordinada, per part d'E. R. de C.

Per tant, LA FALÇ, no resta avui al marge com qualsevol d'aquests grups separatistes completament imperants, amb els quals tenim, no obstant, fervorosos lligams espirituals, perquè no temem en aquests moments una falla del nostre esperit nacionalista, sinó que cal, al nostre entendre, impulsar immediatament una política de moralitat i de capacitat que permeti d'aconseguir que l'Estatut que existeix sobre el paper, arribi a ésser una realitat i es consolidi, i que sigui l'instrument i el punt de partida per a l'obtenció de la llibertat de Catalunya.

L'actuació de les Delegacions

DELEGACIÓ DE CULTURA

Biblioteca. — Encara que lentament, va fent-se la classificació de llibres amb tota la cura, per matèries i autors.

Actualment poden consultar-se: El Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, núms. 1 al 121, i el Diari de Sessions del Parlament Català, fins el núm. 120.

A primers d'any estaran classificades les matèries d'ambdues publicacions en fitxer especial per a ús dels socis.

Libres de consulta permanent:

LL·EIS: DE TREBALL:

Llei del descans dominical.—Reglament.

Llei de treball per a dones i infants.—Reglament.

Llei d'accidents del treball.—Reglament.

Llei de contracte de treball.

Llei de jurats mixtos.

Llei d'associacions patronals i obreres.

Llei de la jornada màxima legal de treball.

DE GOVERNACIÓ:

Llei d'ordre públic i de desvagats i gent de mal viure.

DE JUSTÍCIA:

Llei del divorci.

Llei de confessions i congregacions religioses.

D'HISENDA:

Contribució sobre la renda.

POLÍTIQUES:

L'Estatut de Catalunya.

Constitució interior de Catalunya.

Llei electoral catalana.

Llei electoral de la República Espanyola.

Constitució de la República Espanyola.

S'han posat darrerament a consulta permanent, diccionaris de català (Pallas i P. Fabra), castellà, francès, anglès, italià i alemany.

LLIBRES DE CONSULTA A SOL·LICITAR

D'HISTÒRIA I DOCTRINA POLÍTICA I SOCIAL:

«Per Catalunya», pel Dr. Martí i Julià.

- «L'altra concòrdia», per J. Bofill i Matas.
- «La batalla de Prats de Molló», per Josep Fontbernat.
- «La Catalogne Rebelle».—Estat Català.
- «Catalunya i la Revolució», per Jaume Aiguader i Miró.
- «Les Dictadures», per Francesc Cambó i Batlle.
- «En torno del fascismo italiano», per Francesc Cambó i Batlle.
- Elements per a l'estudi de l'Estatut de Catalunya.—Unió Catalanista.
- «Els exilats acusen», per Ramon Xuriguera.
- «Les idees polítiques d'En Valentí Almirall», per Alexandre Plana.
- «Una política catalanista», per J. Bofill i Matas.
- «Per la concòrdia», Per F. Cambó i Batlle.
- «De Prats de Molló a la Generalitat», per Xavier Sanahuja.
- «La situación política y los problemas económicos de España, per J. Ventosa i Calvell.
- «La Unitat Catalana en 1640», per Ferran de Segarra.
- «Contracte Social», per J. J. Rousseau.
- «Defensa de la democràcia», per A. Rovira i Virgili.
- «Mahatma Gandhi», per Roman Rolland.
- «Karl Marx», per D. Riazanov.
- «Política vol dir pedagogia», per Rafel Campalans.
- «El socialisme i el problema de Catalunya», per Rafel Campalans.
- «El Socialismo», per Karl Marx.
- «El Socialismo», per Emili Durkheim.
- «La qüestió de les minories nacionals», per J. Estelrich.
- «Llibre de ciutadania», per Josep Maria Vilà.
- «Catalunya, poble dissortat», per J. Casals i R. Arrufat.
- «Lenine», F. Ossendowski.
- «Flandes, la Catalunya del Nord», per Ramon Fabregat.
- «Irlanda i Catalunya», per Joan P. Fàbregas.
- «La revolució russa de 1905», per Miquel Matveev.
- «Presons d'Europa», per F. Girbal Jaume.
- «Los Estados unidos de Iberia», per Ferran Garrido.
- «Catalunya-ciutat», conferència per Pere Cavallé.
- «Missatge a S. M. D.ª Maria Cristina d'Habsburg-Lorena».
- «Sessió inaugural de l'Associació Nacionalista Catalana».
- «Bases per a la Constitució Regional Catalana acordades per l'Assemblea de Delegats a Manresa».
- «Deliberacions i acords de les Assemblees generals de Delegats de la Unió Catalanista a Balaguer, Barcelona, Girona, Olot, Reus i Tarragona».
- «El moment polític», per Joan Estelrich.
- «Les valors ideals de la guerra», per A. Rovira i Virgili.

- «Dret Orgànic Municipal», per Isidre Lloret.
- «Report del Govern de la Generalitat de Catalunya» any 1932, 2 vol.
- «Pro-Pàtria», per Carles Fortuny.
- «Assemblea d'Alcaldes de les comarques de Barcelona en 1905».
- «Política Agrària», per Félix Martínez L.
- «Bases de una Constitució política», per Ramon Xauradó.
- «El problema agrari català» per Amadeu Aragay.
- «La Nacionalitat catalana», per Enric Prat de la Riba.
- «La Catalogne et les Germanophiles», per Marius André.
- «U. R. S. S. la República de treballadors» per J. Terrassa.
- «Socialismo intervencionista», per Eduard Bernstein.
- «El Catalanismo», per Valentí Almirall.
- «Madrid.—L'esdeveniment de la República», per Josep Pla.
- «La verdad de la francmasonería», per Ramon Díaz.
- «Política 1930», per Cecili Gosòliba.
- «Missatge a Macià», per Diego Ruiz.
- «Derecho político», per Adolf Posada.
- «En Allemagne», per August Bessf.
- «Italia clerical i aristocràtica», per Carles de Brosses.
- «Rousseau — Zola — Luter — Danton — Rodrigo Calderón — Angel Ganivet, El P. Mariana», Biogràfics.
- «Espanya en París», per Artur Vinardell.
- «Días de lucha», per Angelica Balabanof.
- «Leyendas democráticas», per J. Michelet.
- «Biografia del Rei Jaume I», per Manuel de Montoliu.
- «Vida abreujada del benaventurat Ramon Llull», per Llorenç Riber.
- «Als Joves», per Rafel Campalans.
- «Paraferrals».—Estudis jurídics de la Mancomunitat.
- «Pau Claris», per A. Rovira i Virgili.
- «L'obra de cultura de la Generalitat de Catalunya».
- «La nacionalització de Catalunya», per A. Rovira i Virgili.
- «Per la cultura obrera», per Carles Pi i Sunyer.
- «La filosofia d'Henry Poincaré», per L. Brunschvieg.
- «L'Estatut de Catalunya», conferència d'Amadeu Hurtado.
- «Hostes vingueren...», per J. Vallès i Pujals.
- «La intervenció obrera» (legislació estrangera), Generalitat de Catalunya.
- «La intervenció dels representants de Catalunya en la Constitució de la República», Generalitat de Catalunya.
- «L'Estatut de Catalunya a les Constituents de la República», Generalitat de Catalunya.

«Album Històric del Estatuto de Catalunya».

«La natura i la història», per Pere Dorado Montero.

«L'Orfeó Gracienc i la Dictadura».

«L'organització de la defensa interior», per M. Rosell i Vilar.

«La Nació, l'Estat, la minoria nacional i les seves mutuels relacions», per F. Maspons Anglasesell.

«El dret català a la illa de Sardenya», per Oriol Anguera de Sojo.

«Solucions pràctiques proposades al Govern, per fer desaparèixer la crisi actual a Espanya».—Anals de la Lliga de Catalunya.

«Textos de dret català», per R. d'Abadal i F. Valls i Taberner.

«Primer Congrés internacional de la llengua catalana».

Aquests són els llibres d'interès immediat que s'ha classificat, i a mesura que es vagi reorganitzant la Biblioteca, anirem publicant les obres existents en novella, literatura vària, teatre, poesia, d'ensenyament, etc., fins prop de tres mil volums.

També poden sol·licitar els socis, els clàssics grecs i llatins traduïts al català per la Fundació Bernat Metge, els quals volums solament poden usar dins la Biblioteca.

Properament s'inaugurarà la Biblioteca per a infants.

Com podeu veure per la relació anterior, és ben minça la varietat que us podem oferir d'obres d'història i doctrina política i social, i esperem de tots els nostres consocis procurin el seu enriquiment amb donatius d'obres noves sobre aquestes matèries.

No podem acabar aquestes ratlles sense posar de manifest l'encertada iniciativa del nostre consoci Josep Dalmau, d'aplegar per matèries els articles, noves, etc., publicades en la premsa catalana, de la proclamació de la República ençà, oferint-se personalment per aquesta feina.

Es de lloar aquest bell gest que ens seria grat veure imitat per altres companys en pro de la organització cultural en la nostra estimada Entitat.

Hores de consulta i demanda de llibres: Tots els dies de 8 a 9 del vespre.

— *Cursets de Català*.—Aquesta temporada, la inscripció als cursets de català no ha estat tan nombrosa com altres vegades. Aquest fet ha decidit a aquesta Delegació a suspendre les classes anunciades i a retornar a llurs inscrits l'import de la matrícula.

En canvi, i per no abandonar una tasca profitosa, la Delegació de Cultura, d'acord amb el professor Aureli Cortiella, organitza unes conferències amb el mateix objecte didàctic, les quals seran dedicades als socis i a llurs amics que s'inscriguin, que se celebraran els dilluns, dimecres i divendres, durant el mes de gener.

Aquest curs de conferències començarà el dilluns, dia 8 de gener, a tres quarts de vuit del vespre, i serà absolutament gratuït.

— *Exposició de fotografies.*—El dissabte, dia 23 d'aquest mes, serà inaugurat un nou aspecte de l'activitat cultural de la nostra Delegació. El nostre consoci Narcís Ricart exposarà a la Sala d'actes una sèrie escollida d'obres fotogràfiques, la major part pigmentàries. Esperem que serà un èxit digne del mestratge del company Ricart.

— *Conferències. Visites collectives.*—En el número vinent del BUTLLETÍ anunciarem ja les conferències i les visites de caràcter cultural que tenim en projecte de celebrar quan haurà passat aquest període electoral que tan excessivament s'ha perllongat.

DELEGACIÓ D'ESBARJO

Programa del mes.—Dia 3. Primer. Acte de ventriloquia, a càrrec del consoci Abraham Anglada. Segon. La divertida comèdia «L'Agència d'Informes Comercials».

Dia 10. Pel quadre escènic es representarà la comèdia «D'aquesta aigua no en beuré», de J. M.ª Folch i Torres.

Dia 24. Presentació en escena de la bonica comèdia de J. Pous i Pagès, «Sang Blava».

Dia 31. Revetlla de Cap d'Any. A les deu de la vetlla, audició de sardanes per la cobla Barcelona.

— Aquells socis que desitgin tenir els mateixos seients per a totes les funcions, són pregats de comunicar-ho al conserge per poder-los-hi reservar.

— Recomanem novament la puntual assistència a les funcions; mentre no s'anuncii el contrari començaran totes a les 5 en punt.

DELEGACIÓ FEMENINA

En la reunió general de la Delegació celebrada el diumenge dia 26 del mes de novembre fou elegida nova Junta, la qual està composta de la següent manera:

Presidenta, Concepció Boadella.

Vice-presidenta, Josepa Llop.

Secretària, Montserrat Planes.

Tresorera, Constança Folch

Vocals, Laura Larrodera, Antònia Dalmau i Josepa Clot.

— La Delegació Femenina, en reprendre les seves activitats, ha organit-

zat una Tómbola benèfica que serà inaugurada el dissabte, dia 23, en col·laboració amb la Comissió d'Esbarjo.

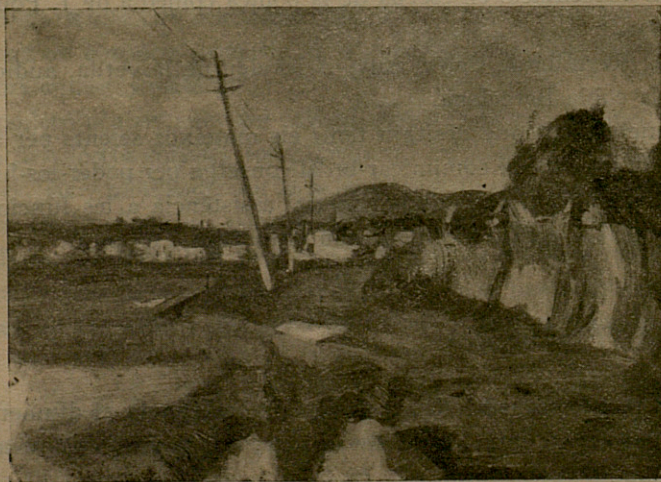
Aquesta Delegació espera que els socis de LA FALÇ voldran contribuir amb llur presència a donar un relleu més considerable a l'acte.

La Delegació, amb aquestes ratlles expressa el seu agraïment a tots els qui han contribuït amb llur aportació a la Tómbola i s'adreça a aquells que puguin fer donació d'objectes o regals, perquè aprofitin el marge de dies que resten per a fer-ho.

— La companya Josepa Llop, que fou elegida Vice-presidenta, contestà la lletra en la qual li fou donat compte de l'acord de l'Assemblea, en el sentit de no acceptar l'esmentada designació, quedant, de moment, vacant aquest càrrec.

L'ART I LA LITERATURA

EXPOSICIONS.—CUAIRAN, amb les seves escultures d'animals, ens demostra, una vegada més, que és posseïdor d'una bona tècnica i que domina la estilització d'aquest gènere tan difícil dins de l'escultura.

Hospitalet

(Pintura a l'oli de Josep Campillo)

APEL·LES FENOSA ens demostra ésser un bon escultor en els retrats i relleus. En l'escultura monumental encara se li veu una certa timidesa que fa que els resultats sien més aviat migrats.

RAFAEL BENET té oberta una exposició de pintures i ens palesa, d'una faisó recalcitrant la seva desorientació. En la seva exposició, que fins i tot algun esperit cruel ha intentat de confondre amb una colectiva, s'hi nota una diversitat d'estils i d'infuències on Benet sembla que s'hi ofegui i, naturalment, no hi sura. Bosch Roger, Mompou, Sisquella, Canals, Renoir, Armgol, Dunoyer... podrien haver signat, està clar que amb el consegüent esbalaïment de cada un dels esmentats, mantes teles de les que Benet exposa a Can Parés.

TEATRE.—LLIBRES. El Teatre Romea ha tancat, ja fa uns dies, les seves portes. Actualment la nostra escena sols està representada pel Teatre Espanyol i ha anat de molt poc, del gruix d'un paper de fumar, que no hagi tancat aquests darrers dies. Creiem, com Carles Soldevila, que la crisi del teatre rau en bona part en la poca abundància d'escenes, manca, doncs, la competència que anima el públic i evita l'esllanguiment de les temporades que acaben morint sense glòria.

Amb tot i això no es pot deixar de constatar la curiosa coincidència de què la màxima decadència del teatre nostre s'esdevingui precisament quan l'esperit catalanista *sembla* que estigui més esparidit i floreixent que mai.

I amb aquesta decadència hi coincideix la del llibre català, el qual, actualment es veu reduït als mateixos àmbits de difusió restringida d'abans de la dictadura.

Una reflexió, per lleugera que sia, respecte les causes d'aital apartament del públic, ens fa caure en el més pregon dels pessimismes: realment és que el recobriment nacional dels catalans encara està en estat embrionari i totes les manifestacions espectaculars i electorals de catalanisme no són altra cosa que un complex de circumstàncies polítiques, que no és aquesta secció el lloc on s'escau d'analitzar-les.

S. B.

Els fets de tot arreu

A MADRID. El resultat de les eleccions a diputats a Corts ha estat una completa derrota dels partits d'esquerra i fins i tot dels republicans.

Cal dir, però, que aquest resultat és culpa precisament d'un seguit d'errades comeses pels partits d'esquerra. Ara s'ha vist clarament que aquelles escissions del partit radical-socialistes convertit en tres partits del mateix nom no corresponien a cap realitat d'opinió. Ara s'ha palesat que els governs d'esquerra si bé poca cosa han fet en ço que es tradueix en aplicació pràctica del seu programa han parlat més del que havien de fer-ho, han ferit interessos i aquests interessos se'ls hi han girat en contra. I com que els in-

teressos dels reaccionaris no han estat contrarrestats per interessos creats per la República, aquesta es veu colgada per una allau d'agraris, *renovadores* i dretistes de tota mena.

El pecat més greu dels comesos per les esquerres espanyoles és el pecat d'innocència. Un empatx de legalitat, de democràcia, de liberalisme ha portat aquest resultat. Si a Espanya, com molts ingenus es creien, s'hagués realment fet una revolució, en primer lloc s'hauria anat a la derogació ràpida, immediata de tots els privilegis. No s'hauria patit d'aquest excés de loquacitat, s'hauria obrat d'una faisó eficient i la fesomia de la República, per molt que Lerroux maldés per a fer-la orientable a la dreta, hauria estat endebades: ni ell hauria abastat el poder, ni els monàrquics i monarquitzants haurien sortit del seu esbalaïment fins que ja no hi haurien estat a temps.

Una vegada més l'excés de doctrinarisme ha estat l'acuitat amic de la reacció. I una de les falles d'Espanya és haver fet massa cas dels socialistes. Aquest partit encartronat, viu d'esquena al món i ací com arreu d'Europa la segona internacional és la que fa, inconscientment, el joc dels feixos i derivats. El fracàs de la social-democràcia fou l'any 1914 en no impedir la guerra mundial, quan el seus homes es sentien patriotes dels països militaristes abans que militants obrers i germans de tots els homes.

A Espanya potser la situació ja no tornarà mai més a presentar-se per a les esquerres d'una faisó tan privilegiada. Però ara és el moment d'agrupar-se i formar una força d'oposició que el dia de demà no tan sols pugui dastarotar les indubtables maquinacions dretistes envers del camoufflage de la República, sinó fins i tot poder portar, amb les règnes del poder a la mà, a cap un programa mínim farcit de realitats i buit de retoricismes i de premisses que llinden en els núvols.

A PARÍS tenen govern nou. El Ministeri Sarraut ha durat ben poc. La qüestió pressupostària és un escull molt gros amb què topen els governs francesos, especialment greu és que sempre topen amb la burocràcia. I aquesta a França és tan forta que es permet de tombar governs i d'imposar-se a les conveniències del país.

S'ha constituït el nou govern, però la seva vida no sembla que s'hagi de distingir per la seva longevitat. Està constituït per la majoria dels ministres de l'anterior govern i la política esquerrana sembla, doncs, insubstituïble a França. Presideix el govern M. Chautemps i segueixen en llurs ministeris, els senyors Daladier i Boncour.

A BERLIN encara ressona a l'aire el dringar de les campanes llençades a tot vent amb motiu del resultat del plesbicit i eleccions alemanyes.

Per a fer-nos càrrec de la honestedat amb que el govern nazi ha fet rutllar la mecànica electoral direm que els bolletins de votació eren de dos co-

lors, d'un color els vots en pro del govern i de l'altre els contraris. Per si això no fos prou per a coaccionar els votants, que no podien votar en secret, en cada col·legi hi havia dues urnes, una per als vots en pro i una altra per als vots en contra. Sabent això que significa a l'Alemanya actual distingir-se per desafecte al govern feixista, no resta res de comprendre que tot hom ha votat en pro del govern i de la seva llista electoral.

I posats a fer, trobem que els nazis, que no han trobat cap dificultat per a sortir vencedors inclòs en els camps de concentració de presoners enemics polítics, han pecat de modestos i podien perfectament donar com a resultat total favorable al seu règim el cent per cent del cens electoral sense deixar graciosament a l'oposició aquest tant per cent reduït que han anotat sols per a donar sensació de puresa electoral.

A WASHINGTON les dificultats de la N. R. A. són més grosses. Passats els primers moments d'eufòria, la massa, i entre la massa hi inclouem els grans capitalistes, els grangers i tot el poble productor, ha anat reaccionant en contra del pla de la N. R. A., quin principal propulsor és el general Johnson. La gent té del governament dels pobles un sentit primari en absolut. Quan pujà Roosevelt, a qui si més no se li ha de reconèixer bona voluntat i desig de desfer privilegis abusius, es cregué que tot canviaria en un parell de dies.

Però tots els canvis requereixen sacrificis i el difícil és convèncer a cadascú que ell també hi està obligat a fer-ne car la concepció primària d'aquest cadascú li fa creure que són els altres els qui s'han de sacrificar per al bé d'ell. I és una llàstima que un pla com el de la N. R. A. que podria ésser el començament de la fi normal i satisfactòria de l'actual règim capitalista, no pogués arribar a donar el seu àlgid resultat. Davant els per als homes liberals no gaire satisfactoris resultats que per a la civilització donen els règims de feixisme i els tampoc afalagadors del pseudo-comunisme rus, fóra interessant de saber l'experiment de la N. R. A., enfocat baix un punt d'esguard de l'interès del ciutadà, en lloc de l'interès de l'estat, quin resultat pràctic podria donar. Malauradament veiem que comença a prendre seriós estat la desconfiança envers el pla que l'equip de técnico-intelectuals emparats sota l'autoritat de Roosevelt malda per imposar, i voldríem que no endebades.

M. S.

NOTICIARI DE L'ENTITAT

Moviment de socis

BAIXES :

Lluís Llaurador, Ramir Ferret, Antoni Amat, Joaquim Vara de Rey, Grau Segura, Salvador Suau, Arcàdia Mas, Eduard Vila, Juli Bocquet, Josepa Camprodon, Josep Luna, Francesc Alfonso, J. Montaner, Rossend Forch, Narcís Ribes, Miquel Oller i Vigo, Agustí Bonavia.

ALTES :

Joan Medina i Palazon, Macià Herrera i Pelegrí, Francesc Prades i Oliete, Xavier Torres i Vallbona, Jaume Lloret i Bernaus, Joan Ors i Verde, Santiago Codina del Riu, Ramon Pol i Sutra, Joan Capdevila i Gonzàlez, Francesc Escouffier i Carol, Enric Borrallera i Sans, Hilari Vidal i Llanguera, Enric Arrau, Jaume Rosell i Griñó, Antoni Fort i Vidal, Josep Salas i Sou, Enric Simon i Castelló, Josep Massip i Vidal, Angelina Coca i Rovira, Dolors Pintó i Cots, Celestí Ribera i Baró, Ramon Tomàs i Torruella, Joan Riera i Sala, Lluís Espanyol i Llopis, Miquel Gil i Pallejà, Marcell Plans, Lleó Badosa.

Noticiari necrològic

Expressem avui des d'aquestes pàgines el sincer condol per la mort de la mare del nostre consoci Joan Casanelles, al qual vàrem ja manifestar-li personalment a l'acte de l'enterrament.

Reiterem, amb aquesta ocasió, a l'amic Casanelles, en nom de l'entitat, el nostre tribut de condolença.

* * *

El dissabte, dia 25 del passat mes de novembre, morí el pare del nostre company de la Comissió Permanent Ferran Calvó.

En posar de manifest el condol del Ple de la C. P. fem constar el nostre tribut de condol a l'estimat amic, ja palesat per la representació de socis que acudí al seu domicili a expressar els sentiments de companyonia i d'afecte en aquesta trista circumstància.

* * *

Fem constar també el sentiment de condolença al nostre company Lluís Balcells amb motiu del traspàs de la seva mare, ocorregut el dia 30 del mes proppassat.

Igual que als anteriors consocis, la C. P. ha fet present el condol de l'entitat, i des d'ací expressem novament el nostre tribut a l'amic Balcells i a la seva família.

* * *

En el moment de confeccionar el present número del Butlletí, ens arriba la trista nova del traspàs del pare del nostre company, bibliotecari de l'entitat, Ricard Nicolau del Roure.

Rebi l'amic Nicolau, en aquests moments de dolor, l'expressió sincera dels nostres cordials sentiments.

Delegació Femenina de "La Falç"

Aquesta Delegació us anuncia la celebració d'una Tómbola entre els socis i en el nostre estatge, a profit de la seva obra d'assistència social.

La Tómbola serà inaugurada el dia 23 d'aquest mes, a les 10 de la nit, i serà closa el dia 6 del vinent mes de gener.

Així mateix serà celebrada una rifa amb el mateix fi.

Primer premi.—Un moble escriptori, de roure (buró americà). Donatiu del consoci RICARD ALTABA.

Segon premi.—Un rellotge de pulsera. Donatiu del consoci NARCÍS BAGUÉS.

Tercer premi.—Una formosa nina. Donatiu del consoci J. CASANELLAS.

Programa del mes de desembre

Dia 3, tarda.—Sessió per a infants: Acte de ventriloquia i acte de teatre.

Dia 10, tarda.—Funció teatral.

Dia 23, nit.—Tómbola benèfica.—Inauguració de l'exposició fotogràfica de N. Ricart.

Dia 24.—Funció teatral.

Dia 31, nit.—Revetlla de Cap d'Any. Audició de sardanes.

Impremta «La Ibèrica» - C. Gisbert ; Nou de St. Francesc, 25.—Barcelona.

Gèneres de Punt de totes classes

ANTONI
CARBONELL

Ronda de Sant Pau, 4
Telèfon 11864

ESPECIALITAT EN SUE-
TERS, PULLOVERS I TRA-
JOS DE BANY :: :: ::

Dipòsit de les acreditades
marques:

MITJONS MOLFORT'S

MITGES TRÉBOL

FRANEL LA HISPANIA

Vendes al major i a la
menuda

TALLER MECÀNIC FUSTERIA

Pere Quintana

*Construcció d'Obres,
Botigues, Façanes
i tot lo referent al
mateix ram :: :: ::*

GIRONA, núm. 153 — TELÈFON 70223

COMPRA - VENDA - CANVI DE MOBLES

ràdios, fonògrafs, maletes,
prismàtics, aparells
fotogràfics, vaixela, cristalleria
i tota classe d'objectes.

Mercat d'Ocasions

Corts Catalanes, 414

Telèfon 30422

GUARDA-MOBLES PÚBLIC SEGURA

Higiene

Corts, 414

Economia

Diner per Mobles i Mercaderies

Vilamari, 34 i 36

Seguretat

Telèf. 30422

TALLER DE GRAVATS I FCA. DE SEGELLS DE GOMA
— APARELLS PER A MARCAR I FORADAR —
PLAQUES DE METALL, ESMALTADES I CRISTALL

PERE ROCA BRÚ
(GRAVADOR MECANIC)

Rambla Santa Mònica, 11 — Telèfon 19227 — BARCELONA

Fàbrica de Sobres

Especialitat en Bosses
comercials i Sobres
especials i de tota mena

Narcís Margall

Peu de la Creu, 9 bis
Telèfon 23568

Mobles i Decoració

Instal·lacions
completes de
botigues, magatzems
i habitacions

Corts Catalanes, 532

Mobles per a
oficines i escriptoris
Especialitat en
l'estil nord-americà

Telèfon núm. 34342

Barcelona

ELS MILLORS PER TOTS ELS ESPORTS
SON ELS **CALÇATS**
'T RAM'
Grans Existències
fabricació de tota mena
JOAQUIM COSTA, 62. T. 15306. *Baria*

allers Bordas

Serralleria Artística

Especialitat

en Portes Modernes

i en el ram d'obres

Soldadura Autògena

CORTS, 510 (xamfrà Borrell) - Telèfon 32822

B A R C E L O N A